

Karolina Nygren
Utvecklingsledare
08 124 57 236
Karolina.Nygren@ekero.se

Socialnämnden

Lägesrapport - Översyn av anhöriganställningar

DnrSN17/139-511

Förslag till beslut

Socialnämnden noterar informationen.

Sammanfattning av ärendet

Inom bland annat hemtjänst förekommer att anhöriga anställs för att utföra biståndsbedömda insatser hos en person. Socialnämnden har sedan flera år tillbaka en riktlinje för anhöriganställningar som utförarna har att följa vid anhöriganställningar.

Flera kommuner har de senaste åren kraftigt begränsat eller helt tagit bort anhöriganställningar inom hemtjänsten. Socialkontoret har uppmärksammat vissa svårigheter i ärenden med anhöriganställda. Svårigheterna rör bl a uppföljning av såväl insatser som utförd tid, brist på genomförandeplaner och sämre insyn i ärenden.

Socialkontoret genomför nu en uppföljning för att kartlägga anhöriganställningarna inom hemtjänsten i Ekerö kommun. Information föreligger.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande socialkontoret, 2017-10-31

Ärendet

Inom vissa områden förekommer att anhöriga anställs för att utföra biståndsbedömda insatser. De anställs av aktuell utförare på ett särskilt anställningsavtal vilket innebär att anställningen är kopplad till det enskilda uppdraget och då det avslutas upphör anställningen. Anhöriganställningar finns främst inom hemtjänst samt insatserna ledsagning, avlösning och personlig assistans. I samband med att valfrihetssystem enligt LOV infördes för alla ovanstående insatser

utom personlig assistans införde Socialnämnden en riktlinje för anhörganställningar i kommunen.

Flera kommuner har de senaste åren kraftigt begränsat eller helt tagit bort anhörganställningar inom främst hemtjänsten (t ex Stockholm, Sundbyberg, Nykvarn). Andra kommuner har valt att behålla anhörganställningar men kräver att de anställda även tar andra uppdrag eller att annan hemtjänstpersonal utför delar av den beviljade tiden hos brukaren (t ex Järfälla, Upplands Väsby, Upplands Bro). Anledningen till att man begränsat eller helt tagit bort anhörganställningar är att dessa personer ofta saknar formell utbildning, de är mycket ensamma i sitt arbete och har sämre kontakt med arbetsgivaren både vad avser kompetensutveckling och ärendeuppföljning, att dokumentationen i högre utsträckning är bristfällig och att det uppstår svårigheter med uppföljning och planering.

Biståndshandläggarna inom äldreomsorgen har uppmärksammat vissa svårigheter i ärenden med anhörganställda. Svårigheterna rör bl a uppföljning av såväl insatser som utförd tid, brist på genomförandeplaner och sämre insyn i ärenden. Anställningsformen innebär också ensamarbete för den anhöriga och det kan vara svårt att få tid till återhämtning och vila. Anhörganställda tenderar även att arbeta för mycket i förhållande till arbetstidslagen.

Mot bakgrund av dessa resonemang genomför socialkontoret nu en uppföljning av anhörganställningar hos samtliga hemtjänstutförare. Uppföljningen utgår från Socialnämndens riktlinje för anhörganställningar och innebär en kartläggning av:

- Anställningsförhållanden
- Kompetensnivå
- Möjligheter till kompetensutveckling
- Delaktighet i personalgruppen (APT, personalmöten etc)
- Former för dokumentation, upprättande av genomförandeplaner och uppföljning av insatser

Uppföljningen görs i form av en enkät som ska vara besvarad i slutet av november. Socialkontoret kommer därefter analysera resultatet och återkomma till Socialnämnden med en redovisning och förslag till åtgärder.

Beslutet expedieras till
Socialkontoret

Lena Burman Johansson
Socialchef

Karolina Nygren
Utvecklingsledare

